

# En skärmdump av texten

Gemensam och enskild läsning. Sambandet mellan ljud och bokstav. Strategier för att avkoda, förstå och tolka ord, begrepp och texter - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 1-3

## Syfte

Synliggöra detaljer i texten: Ord, uttryck, meningar och bildspråk som är viktiga för att förstå (resten av) texten.

## Läraren reflekterar

Vissa delar av en bok är viktigare än andra. En del uttryck är viktigare än andra. Jag vet ju detta eftersom jag har läst boken, vilket eleverna inte har gjort. Därför kan pauseringar i läsandet bli en balansgång mellan att *uppmärksamma eleverna* på det centrala och *förstöra/föregå* det som komma skall. Därför brukar jag stanna upp och pausa en stund vid dessa delar och vrida fokus mot utvalda ord och uttryck, utan att poängtera att det är en nyckelscen. På så sätt förstörs inget och samtidigt skapas ett minne av scenen.

## Metod

Jag fotar en del av texten och ställer några frågor som riktar elevernas uppmärksamhet mot texten. Exemplet (text 1 nedan) är hämtat ur Sanningar om maneter av Ali Benjamin. Frågor att fundera på:

- Hur förstår vi att Suzy "bländas" av Franny?
- När förstår vi att Franny gillar Suzy?
- I vilken mening förstår vi att Suzy har stort förtroende för Franny, flickan som för en liten stund sedan varit helt okänd?
- När förstår vi att de kommer att bli kompisar?

Eleverna undersöker texten enskilt och jämför iakttagelserna med varandra. Jag avslutar med att peka på svaren i texten. Detta gör jag för att säkerställa att alla har noterat detaljerna i ord, uttrycken och bildspråket. Bilden är nu markerat med röda fält (text 2).

## TEXT 1

Eleverna undersöker texten med stöd av frågor

## TEXT 2

Läraren visar var ledtrådarna till svaren finns

*Jag ska precis skaka på huvudet när du vänder dig mot mig. Du tittar rakt på mig och jag ser dina skära läppar vidgas till ett leende. Sedan tar du ett djupt andetag och sänker ner dig i vattnet. Läraren ger dig en simplatta, men du tar inte den.*

*I stället sjunker du ner under vattenytan. Dina ögon, ditt hår, allt. Och du simmar. Hela vägen bort till de andra barnen som klamrar sig fast vid sina simplattor. Du simmar under vattnet hela vägen.*

*Jag följer efter dig. Jag sänker mig ner i vattnet, inte för att tanten säger det till mig utan för att jag vill kunna simma som du. Och för att jag gillar dina fräknar och ditt halmfärgade hår och leendet du gav mig. Och för att det plötsligt kändes som den enklaste sak i världen att skaffa sig en kompis.*

*Jag ska precis skaka på huvudet när du vänder dig mot mig. Du tittar rakt på mig och jag ser dina skära läppar vidgas till ett leende. Sedan tar du ett djupt andetag och sänker ner dig i vattnet. Läraren ger dig en simplatta, men du tar inte den.*

*I stället sjunker du ner under vattenytan. Dina ögon, ditt hår, allt. Och du simmar. Hela vägen bort till de andra barnen som klamrar sig fast vid sina simplattor. Du simmar under vattnet hela vägen.*

*Jag följer efter dig. Jag sänker mig ner i vattnet, inte för att tanten säger det till mig utan för att jag vill kunna simma som du. Och för att jag gillar dina fräknar och ditt halmfärgade hår och leendet du gav mig. Och för att det plötsligt kändes som den enklaste sak i världen att skaffa sig en kompis.*

### Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

### Centralt innehåll\*

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.

### Betygskriterier\*

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar **med mycket gott flyt** och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med **god** säkerhet. Eleven för också **välutvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.

\* årskurs 4-6